

VISIO

Publieke info

Bachelor in de biologie

cyclus 2023-2029

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

VISIOverzicht

goedgekeurd door
de Raad van Bestuur op 4 juli 2024

INHOUD

INHOUD	1
MISSIE EN VISIE	2
Missie	2
Visie	2
TIJDSPAD	4
VISIO-commissie (externe blik)	5
Leden VISIO-commissie	5
Bevindingen	6
Bijzondere kenmerken	6
Aanbevelingen	7
BORGINGSBESLISSING	8
OPLEIDINGSSTRATEGIEDAG en OPLEIDINGSPLAN	10
Doelstellingen	10

MISSIE EN VISIE

Missie

De bacheloropleiding in de Biologie zet sterk in op het verwerven van grondige kennis en inzicht in de biologische basiswetenschappen, daarbij ondersteund door toeleveringsonderwijs dat toegespitst is op concrete toepassingen en opdrachten in het domein van de levenswetenschappen. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan vaardigheden en attitudes (experimenteel, onderzoek, employability skills) die de student op weg zetten naar de vorming tot een kritisch en integer wetenschapper, een creatief en zelfstandig onderzoeker die zich gedraagt als een pleitbezorger van de biosfeer en de principes van duurzaamheid respecteert. Omwille van de expertises van de onderzoeksgroepen biologie en het Centrum voor Milieukunde (CMK) is er bovendien een sterke focus op milieu en duurzaamheid (milieuwetenschappen, duurzame ontwikkeling, toxicologie, biodiversiteit en ecologie). Uiteraard beoogt de opleiding studenten te vormen die in staat zijn met succes een masteropleiding te volgen. Dit laatste element is prioritair omdat het bachelordiploma Biologie als finaliteit uitzonderlijk is. Aansluiting naar een brede waaier aan masteropleidingen – in de biologie en in andere wetenschapsdomeinen – wordt mogelijk gemaakt.

Visie

De biologieopleiding wil haar studenten vormen tot wetenschappers van de toekomst met een duidelijke verantwoordelijkheid naar samenleving en biosfeer.

Dit wil ze doen door zich in de eerste plaats blijvend te engageren voor kwaliteitsvol onderwijs naar een niveau van excellentie. Hier nemen onderzoeksgebaseerd onderwijs en een krachtige leeromgeving een belangrijke plaats in.

De wetenschappelijke vorming en kritische onderzoeksingesteldheid worden in de opleiding biologie stapsgewijs ingebouwd via de integratie in diverse biologische opleidingsonderdelen. In de beginfase van de opleiding ligt het zwaartepunt in de opleidingsonderdelen bij algemeen wetenschappelijke kennis. In de volgende studie jaren evolueert het studieprogramma naar meer onderzoeksgebaseerde kennis, culminerend in een individueel onderzoek onder begeleiding van een docent/ervaren onderzoeker. Dankzij de wetenschappelijke methoden die aan bod komen in de biologie-onderdelen, verwerven studenten kennis in state-of-the-art onderzoekstechnieken. Op deze manier worden zij voorbereid op het zelfstandig uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek.

Voor de leeromgeving zet de staf zich maximaal in om het leerproces van studenten optimaal te ondersteunen. Dit wordt mogelijk gemaakt door een laagdrempelig en sterk interactief contact met het onderwijsteam op alle mogelijke vlakken en door de inzet van een verscheidenheid aan

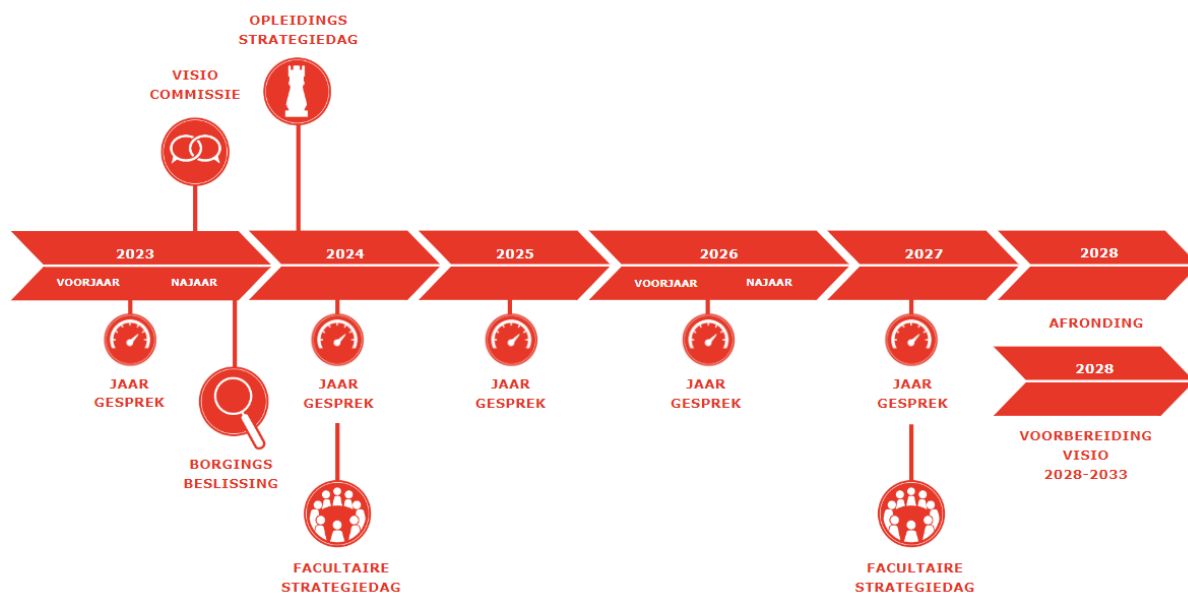
werkvormen. Deze laagdrempeligheid is het waarmerk van de opleiding en zit verweven in haar DNA en deze van de UHasselt. Zelfmanagement en zelfreflectie worden tot ontwikkeling gebracht via het systeem van opdracht- en praktijkgestuurd onderwijs waarin studenten inzicht krijgen in hun leerproces en dit kunnen evalueren en bijsturen. Verder is de opleiding Bachelor Biologie zo ontworpen dat alle leerinhouden relevant zijn om studenten op te leiden tot wetenschappers van de toekomst die de maatschappelijke uitdagingen kunnen aangaan. Hierbij wordt sterk ingezet op het verwerven van een basiskennis en diep inzicht in de fundamentele en toegepaste biologie. Onderzoeksvaardigheden worden stapsgewijs ingebouwd in de opleiding. Dit gebeurt niet alleen in functie van hun opleiding als wetenschapper, maar ook om studenten al vroeg, vanaf het eerste jaar, te motiveren, te stimuleren en uit te dagen door hen te confronteren met wetenschappelijk onderzoek.

Verder wil de opleiding inzetten op de maatschappelijke relevantie van het onderwijs en het onderzoek. In dat kader wil zij, via het CMK, inspelen op de kennisontwikkeling voor duurzaamheid. De onderzoeksexpertise, onder meer rond biodiversiteit, klimaat, ecosysteemdiensten en kringlooeconomie, wordt verder uitgebouwd in samenwerking met het veldstudiecentrum en de ecotron in het Nationaal Park Hoge Kempen. Via eindwerken en stages worden ook studenten van de opleiding Biologie hierbij nauw betrokken.

TIJDSPAD

VISIO-cyclus

Looptijd: najaar 2023 - najaar 2029

Timing

Looptijd opleidingsplan: najaar 2024 - najaar 2029

Deadline afronden acties: einde academiejaar 2028-2029 (september 2029)

Bespreking opleidingsplan onderwijs

Strategiedag deel 1 - 7 februari 2024

Strategiedag deel 2 - 18 maart 2024

Goedkeuring OMT - 17 april 2024

Goedkeuring Faculteitsraad - 14 mei 2024

Facultaire strategiedag - 21 mei 2024

College van Decanen - 7 juni 2024

Raad van Bestuur - 4 juli 2024

VISIO-commissie (externe blik)

De VISIO-commissie is een externe commissie die de onderwijskwaliteit van de opleiding nagaat en hierbij zowel feedback als feedforward geeft.

De leden van de VISIO-commissie treden vanuit verschillende invalshoeken als onafhankelijken in dialoog met het OMT en diverse stakeholders van de opleiding. In haar bijeenkomst van 16 november 2023 analyseerde de VISIO-commissie op basis van aangeleverde stukken (o.a. ambitienota) en een locatiebezoek de ingeslagen richting en de toekomstvisie van de bacheloropleiding Biologie. De commissie voerde gesprekken met achtereenvolgens:

- het OMT, dat het huidige curriculum toelichtte en de ambities verduidelijkte;
- de alumni en het werkveld die bevroegd werden over de mate waarin de opleiding aansluit bij de eisen van het beroepenveld;
- studenten die hun ervaringen in de opleiding bespraken.

Hieruit heeft de commissie een breed beeld kunnen vormen van de opleiding, haar kwaliteiten en haar uitdagingen.

Leden VISIO-commissie

Commissielid	Organisatie of functie	Rol binnen VISIO commissie
prof. dr. Dominique Van Der Straeten	UGent	Voorzitter + academicus/ onderwijskundige
prof. dr. Olivier Van Aken	Lund University (Zweden) Biologie	Academicus
dr. Geert Biermans	Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC)	Vertegenwoordiger beroepenveld
Maio Tulkens	KSDiest 3de graad (SO) biologie	Vertegenwoordiger beroepenveld
Tibo Gillet	KULeuven	Student

Bevindingen

Bijzondere kenmerken

- De opleiding vertoont een sterk UHasselt-onderwijsDNA met volgende kenmerkende sterktes:
 - o een geïntegreerd curriculum met een brede basis aan fundamentele opleidingsonderdelen chemie, fysica, wiskunde & statistiek;
 - o onderwijs in kleine groepen;
 - o een hoge toegankelijkheid van docenten;
 - o een semester- en kwartielsysteem dat snelle feedback (of heroriëntatie waar nodig) mogelijk maakt.

- De opleiding zet sterk in op maatschappelijke relevantie van het curriculum, onder andere door de brede invulling van het opleidingsonderdeel 'bioloog in de maatschappij'. De opleiding heeft daarnaast een sterke samenwerking met het werkveld.

- Er is een gemotiveerd en enthousiast team van docenten met een brede gedragenheid van de onderwijsvisie van UHasselt en van de opleiding.

- De didactische visie wordt geïmplementeerd door een goede afwisseling in werkvormen. Dit vormt een enorme meerwaarde voor studenten.

Good practice van de opleiding

Aanbevelingen

- Ondersteun studenten in het ontwikkelen van een helder en concreet zicht op de masteropleidingen en toekomstige mogelijkheden in het werkveld (alumni als ambassadeurs inzetten).
- De practicum begeleiding dient versterkt te worden, bijvoorbeeld via:
 - expertise van doctoraatsstudent nog beter laten aansluiten bij de inhoud van de practica
 - duidelijke communicatie aan studenten omtrent werking van praktijkassistenten
 - meer ondersteuning voor praktijkassistenten (praktijkassistent die overkoepelend meekijkt)
 - de resultaten van de evaluatie van praktijkassistenten nog meer laten doorstromen tot bij hen
- De leerinhouden dienen nog meer afgestemd te worden binnen het curriculum, bijvoorbeeld via het samenvoegen van de leerlijnen 'functionele biologie en moleculaire/cellulaire biologie' die een sterke complementariteit kennen.
- De opleiding moet zich richten op het ontwikkelen van digitale vaardigheden bij studenten en het gebruik van digitale technologieën in het onderwijs. Dit bereidt studenten voor op een digitale toekomst en creëert een interactieve, moderne leeromgeving.
- De opleiding dient de werkdruk verder te monitoren en kan nagaan of er een 'middenkader' kan worden gecreëerd. Andere mogelijkheden om de werkdruk te verminderen, zoals gastsprekers en gastproffen kunnen ook verkend worden.
- Er wordt aangeraden nog meer in te zetten op de alumniwerking om de doorstroom naar de master en beroepsprofielen te verduidelijken.

BORGINGSBESLISSING

Het borgingsorgaan onderwijskwaliteit geeft een **positieve beoordeling** aan de bacheloropleiding biologie, dit tijdens de borgingsbeslissing op 25/01/2024. Het borgingsorgaan is overtuigd van de onderwijskwaliteit van de opleiding en geeft de opleiding het mandaat om aan de hand van de feedforward van de VISIO-commissie de opleiding verder te ontwikkelen. De commissie heeft geen zwaarwichtige werkpunten gedetecteerd die vervroegd moeten worden geremedieerd.

KWALITEITSCLUSTER	BORGINGSBESLISSING
PROFILERING EN COMPETENTIEPROFIEL	Positief: De opleiding heeft een duidelijke strategische visie omtrent het curriculum. Het curriculum is breed gedragen door de verschillende stakeholders. De opleiding profileert zich als een brede opleiding met geïntegreerde fundamentele wetenschappen met voldoende diepgang.
MAATSCHAPPELIJK RELEVANT CURRICULUM	Positief: De opleiding heeft een maatschappelijk relevant curriculum door de integratie van vakken zoals o.a. 'bioloog in de maatschappij'. Er is een goede samenwerking met het werkveld.
PERSONEEL	Positief: De opleiding wordt gedragen door een gemotiveerd en enthousiast team van docenten. De practicum-begeleiding dient versterkt te worden. De hoge werkdruk dient opgevolgd te worden.
STUDIE(LOOPBAAN)- BEGELEIDING	Positief: Er is een goede begeleiding van studenten wat resulteert in een goede doorstroom in de bachelor en naar de masteropleiding.
DIDACTISCH CONCEPT (leerinhouden, studiemateriaal, organisatie- en werkvormen, onderwijstechnologie en infrastructuur) + EVALUATIE	<p>Positief: De opleiding zet sterk in op hands-on-ervaring die ook ondersteund wordt door de nieuwe infrastructuur. De infrastructuur is afgestemd op het didactisch concept.</p> <p>De leerinhouden dienen nog meer afgestemd te worden binnen het curriculum. Dat kan bijvoorbeeld via het samenvoegen van de leerlijnen 'functionele biologie en moleculaire/cellulaire biologie' door de sterke complementariteit.</p> <p>De opleiding heeft best ook aandacht voor het ontwikkelen van digitale vaardigheden bij studenten en het gebruik van digitale technologieën in het onderwijs. Dit bereidt studenten</p>

	<p>voor op een digitale toekomst en creëert een interactieve, moderne leeromgeving.</p>
<p>INFORMATIE EN COMMUNICATIE</p>	<p>Positief: Er is goede informatiedeling en communicatie over de opleiding. Ondersteun studenten in het ontwikkelen van een helder en concreet zicht op de masteropleidingen en toekomstige mogelijkheden in het werkveld.</p>
<p>KWALITEITSZORG</p>	<p>Positief: De kwaliteitszorg wordt goed opgevolgd. Er is een goede informatiedeling en feedbackcyclus.</p>

OPLEIDINGSSTRATEGIEDAG en OPLEIDINGSPLAN

Op 7 februari en 18 maart vonden de opleidingsstrategiedagen voor de opleiding biologie plaats. Aan deze dagen namen de vicerector onderwijs, de decaan van de faculteit, de OMT-voorzitters en -ondervoorzitters, de leden van de OMT's van bachelor en dienst onderwijsontwikkeling, -beleid en kwaliteitszorg (OOBKZ) deel.

Het opleidingsplan werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 4 juli 2024.

Doelstellingen

Thema 1: onderwijsleeromgeving

Doelstelling 1.1 Aangeboden leerinhoud inventariseren en opvolgen via inhoudelijke leerlijnen

Doelstelling 1.2 Leerlijn wetenschappelijke vorming uitwerken en implementeren

Doelstelling 1.3 Werk- en organisatievormen inventariseren en opleidingsspecifieke visie hieromtrent ontwikkelen

Thema 2: communicatie

Doelstelling 2.1 Dynamisch vademecum voor interne communicatie opstellen en delen met onderwijzend personeel

Doelstelling 2.2 Leerlijn communiceren & rapporteren efficiënt implementeren

Doelstelling 2.3 Doorstroommogelijkheden concreter communiceren naar studenten

Doelstelling 2.4 Outreach naar mogelijke toekomstige studenten optimaliseren

Doelstelling 2.5 Interne communicatie gebruiken om aanpak practica en werkzittingen verder te optimaliseren

Doelstelling 2.6 Dialoog omtrent BI-gegevens versterken tussen docenten en OMT

Thema 3: curriculum: van de regio tot de wereld

Doelstelling 3.1 Visie over civic aanpak in curriculum opstellen en implementeren

Doelstelling 3.2 Mogelijkheden internationalisering versterken